QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASI
STATISTIKA BOSHQARMASI

2023-YILDA QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASIDA TURIZM VA DAM OLISH RIVOJLANISHINING ASOSIY KO‘RSATKICHLARI

O‘zbekiston Respublikasida turizm va dam olish rivojlanishining asosiy ko‘rsatkichlari

Turizm xalqaro xizmatlar bozori tarkibidagi muhim tarmoqlardan biri bo‘lib, buning natijasida XXI asrning boshida (bir qator tabiiy ofatlar, global inqiroz va siyosiy mojarolarning keskinlashuviga qaramay) iqtisodiy samaradorlik bo‘yicha dunyoda birinchi o‘rinni egallagan bo‘lib neft ishlab chiqarish va avtomobilsozlik kabi muhim tarmoqlarni ortda qoldirgan.

Biroq, turizm nafaqat iqtisodiy rivojlanishning kuchli vositasi, shuningdek, u muayyan hudud qiyofasini yaratish, kelajak yutuqlari va tarixini targ‘ib etishda ham samarali omil bo‘lib xizmat qiladi. Turizm mamlakat iqtisodiyotining rivojlanishiga eng katta ta’sir ko‘rsatadi. Turli davlatning turistik va rekreatsion salohiyati juda murakkab tushuncha bo‘lib, bir ma’noda talqin qilish va baholash qiyin. Bu ko‘p jihatdan turistik salohiyatning asosini, har bir alohida davlatning kelib chiqishi va mohiyatiga ko‘ra har xil bo‘lgan madaniy, tabiiy va tarixiy meros obyektlari tashkil etishiga bog‘liq. Shu bilan birga, siyosiy, iqtisodiy, huquqiy, madaniy, ijtimoiy va psixologik xususiyatga ega bo‘lgan bir qancha tashqi omillar turistik yo‘nalishning jozibadorlik darajasining yakuniy ko‘rsatkichlariga sezilarli ta’sir ko‘rsatadi.

Hozirgi vaqtda dunyoda turizmning roli doimiy ravishda o‘sib bormoqda, bu turizmning odamlar hayotidagi roliga, shuningdek, butun mamlakatlar iqtisodiyotiga ta’siri kuchayishi bilan bog‘liq. Turizmdagi xizmatlarning aksariyati eng kam yo‘qotishlar bilan amalga oshiriladi, turizm jahon iqtisodiyotiga tobora ko‘proq ta’sir qilmoqda bularning barchasi turizmning o‘ziga xos belgisidir. Faoliyatning turizm sektori qo‘shilgan qiymatning eng yuqori ko‘rsatkichiga erishishga imkon beradi. Hozirgi bozor iqtisodiyoti sharoitida sayyohlik kompaniyalari yangi xizmatlar va mahsulotlarni ishlab chiqish muhimligi va zarurligini tobora ko‘proq anglab yetmoqda.

2023-yilda turistik firma va tashkilotlar faoliyatining asosiy ko‘rsatkichlari

Turistik firma va tashkilotlarining tumanlar bo‘yicha soni , *birl.*

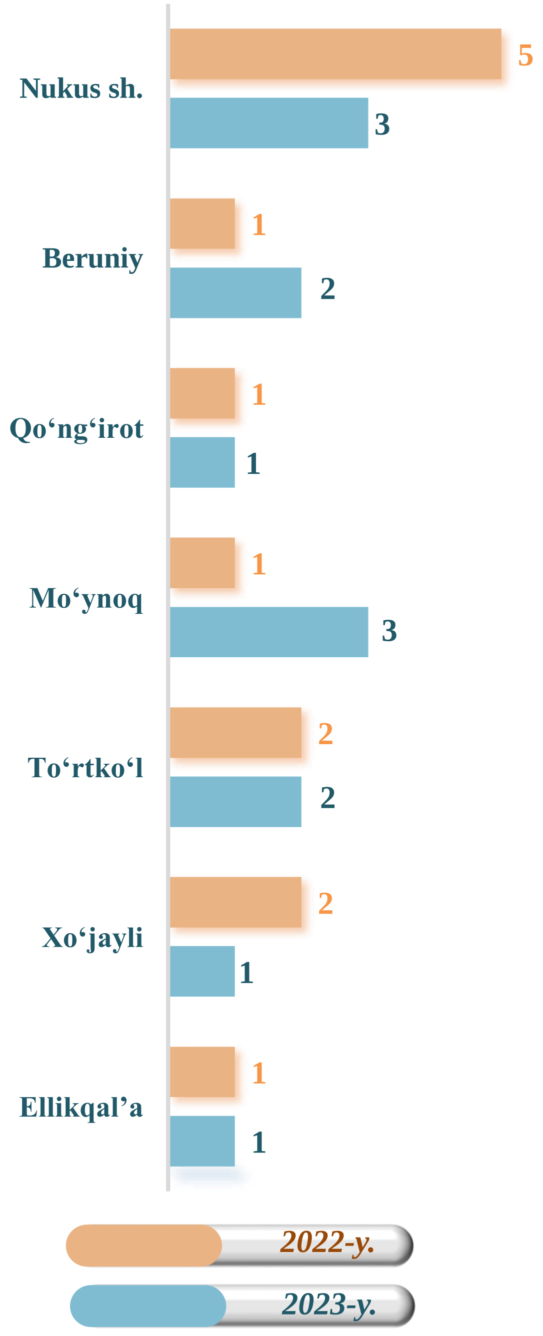

2023-yilda qabul qilinganlar soni, *ming kishi*

Jami 1,4

Shu jumladan:

O‘zbekiston fuqarolari 1,4

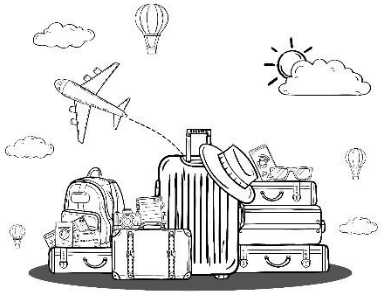

2023-yilda jo‘natilganlar soni, *ming kishi*

Jami 8,3

Shu jumladan:

Xorijiy mamlakatlarga 0,1

O‘zbekiston fuqarolari 8,2

2023-yilda turistik firma va tashkilotlar faoliyatining asosiy ko‘rsatkichlari

Sotilgan sayyohlik yo‘llanmalari, *birlik*

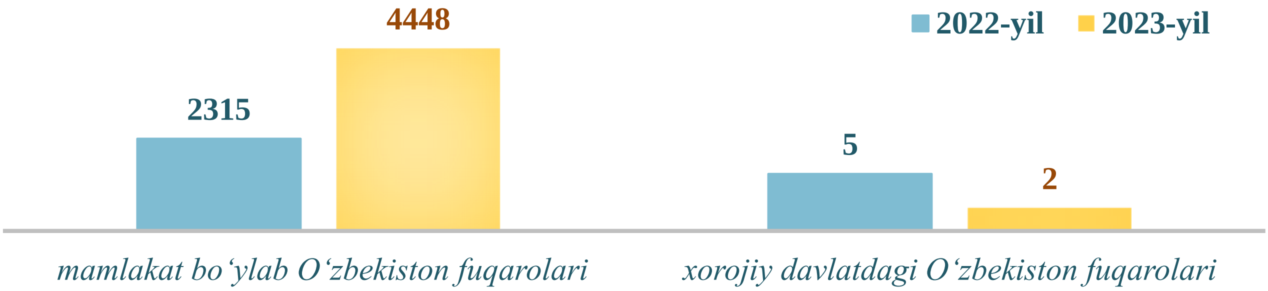

Tumanlar bo‘yicha sotilgan sayyohlik yo‘llanmalari, *ming birlik*

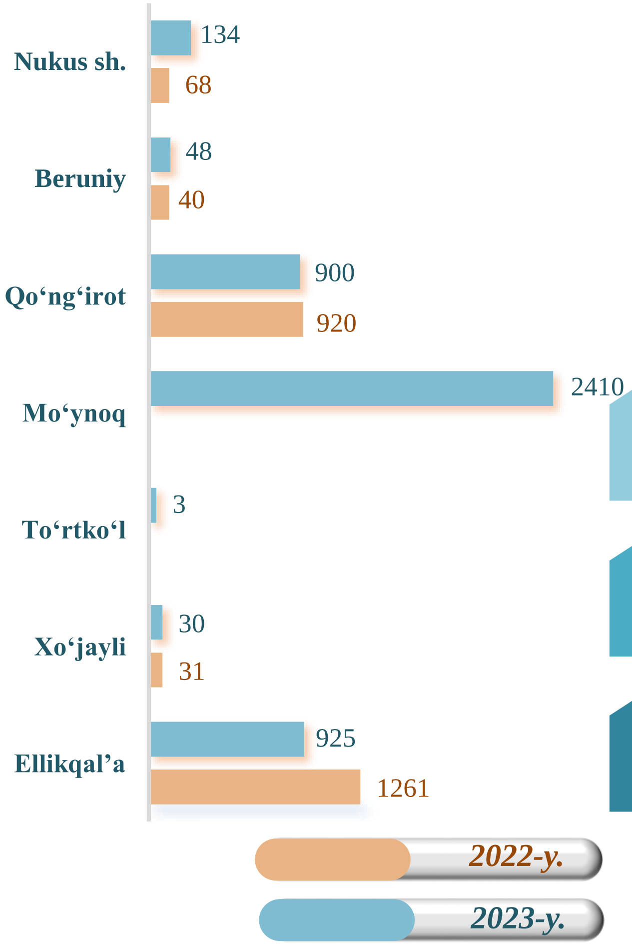

Turistik firma va tashkilotlar xodimlari, *kishi*

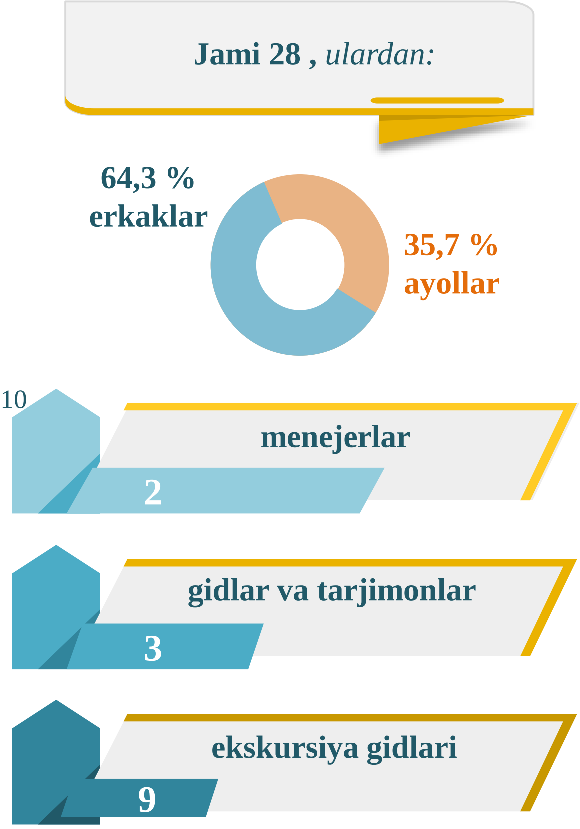

2023-yilda mehmonxonalar va shunga o‘xshash turar joy obyektlari faoliyatining asosiy ko‘rsatkichlari

2023-yil davomida Qoraqalpog‘istonda **48** ta mehmonxona va shunga o‘xshash joylashtirish obyektlari faoliyat ko‘rsatgan bo‘lib, ulardan **95,8 %** i mehmonxonalar, va **4,2 %** i boshqalarga to‘g‘ri keldi.

Mehmonxonalar va shunga o‘xshash obyektlar, *birlik*

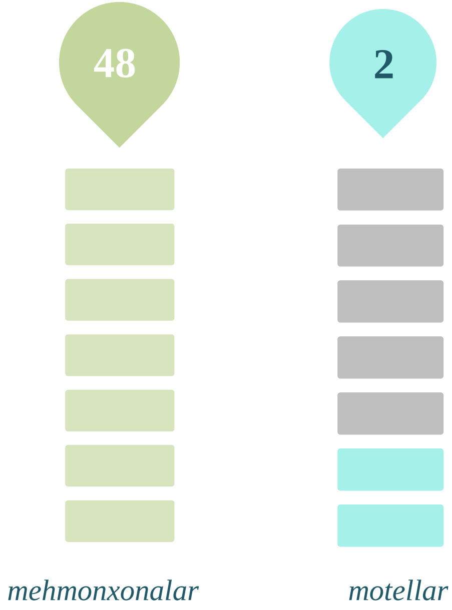

Tumanlar bo‘yicha mehmonxonalar va shunga o‘xshash obyektlar soni, *birlik*

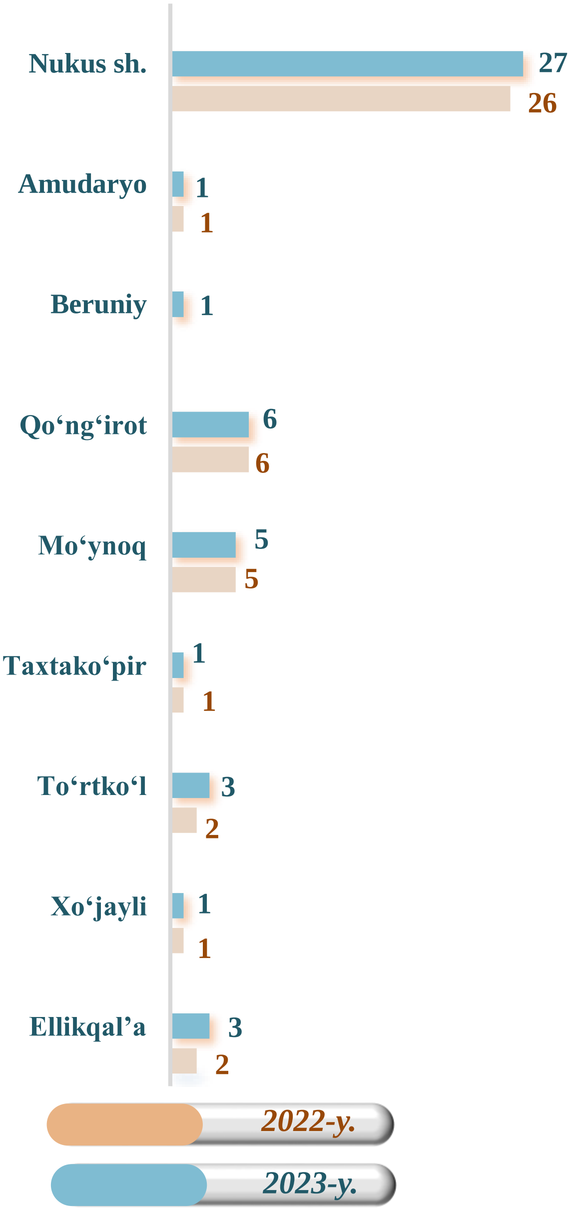

Xonalar — ***0,6*** *ming nomerlar*; ***1,5*** *ming o‘rinlar*

Tunab qolishlar soni — ***75,5*** *ming birlik*

2023-yilda mehmonxonalar va shunga oʻxshash joylashtirish muassasalarda shaxslarni joylashtirish

2023-yil davomida mehmonxonalar va shunga oʻxshash joylashtirish muassasalarga **39,5 ming** kishi joylashtirildi, ulardan **71,2 %** i Oʻzbekiston fuqarolari, **8,3 %** i MDH ga a’zo davlatlar fuqarolari va **20,5 %** i xorijiy davlatlar fuqarolari boʻldi.

Joylashtirilgan shaxslar soni

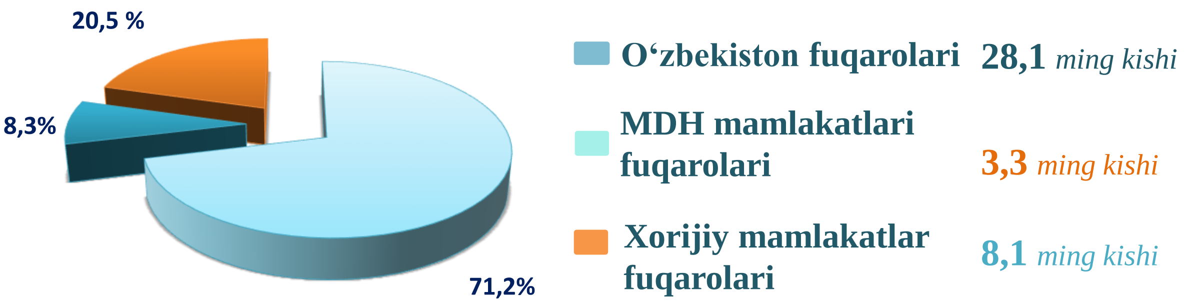

2023-yilda mehmonxonalar va shunga oʻxshash turar joylarga joylashtirishtirilgan shaxslardan **9,1 ming** kishi ta’til, boʻsh vaqt va dam olish maqsadida, **22,7 ming** kishi ish yuzasidan va kasbga oid maqsadda, **0,1 ming** nafari doʻstlar va qarindoshlardan xabar olish maqsadida, **0,3 ming** nafari tranzit, **0,3 ming** nafari ta’lim va kasbiy tayyorgarlik kelgan.

Sayohat maqsadi kelgan shaxslarni joylashtirish, ming kishi

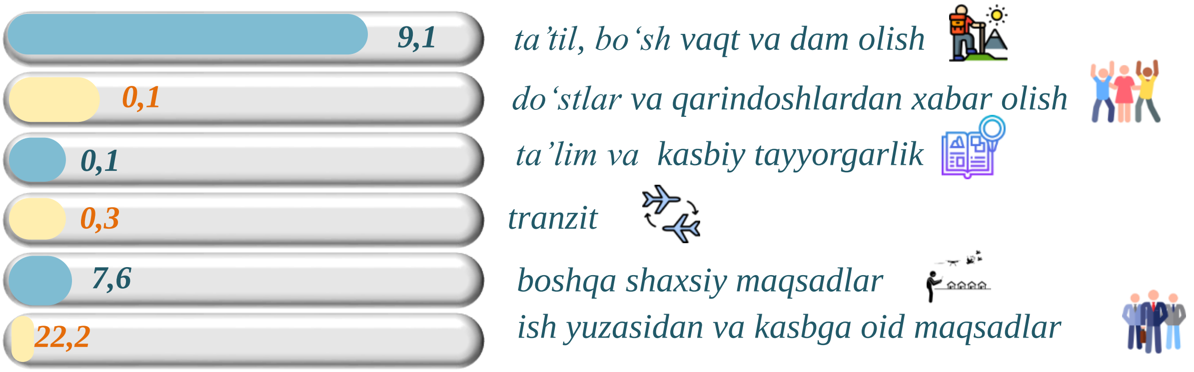

2023-yilda ixtisoslashtirilgan joylashtirish muassasalari obyektlari faoliyatining asosiy ko‘rsatkichlari

2023-yilda ixtisoslashtirilgan joylashtirish mussasalari obyektlari soni **25** tani tashkil etib, shundan **25,0 %** i Ellikqal’a tumanida, **12,0 %** i Beruniy, Qo‘ng‘irot va Mo‘ynoq tumanida faoliyat yuritmoqda.

Tumanlar bo‘yicha ixtisoslashtirilgan joylashtirish muassasalari soni, *birlik*

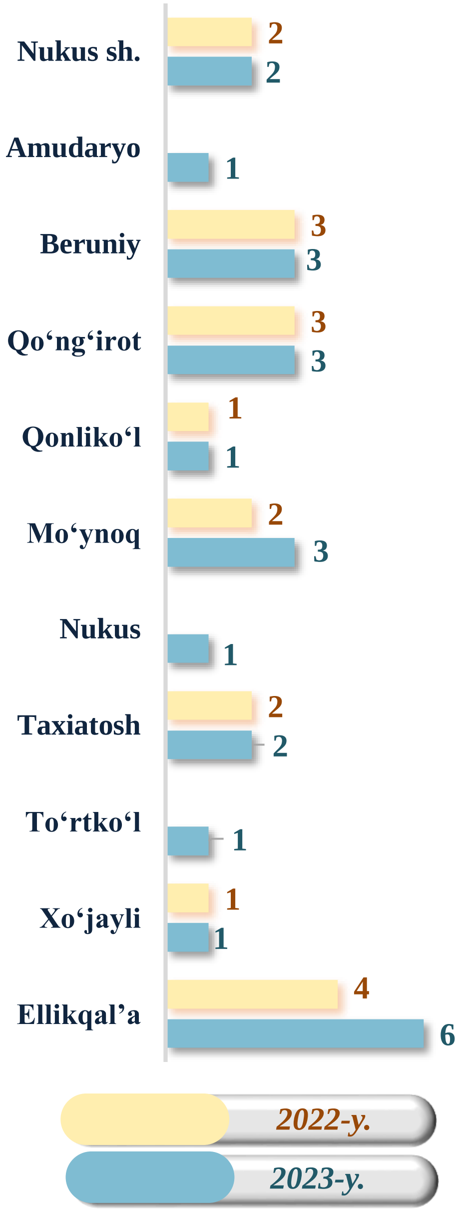

Turlari bo‘yicha ixtisoslashtirilgan joylashtirish muassasalari binolari, *birlik*

Xonalar, *ming birlik*

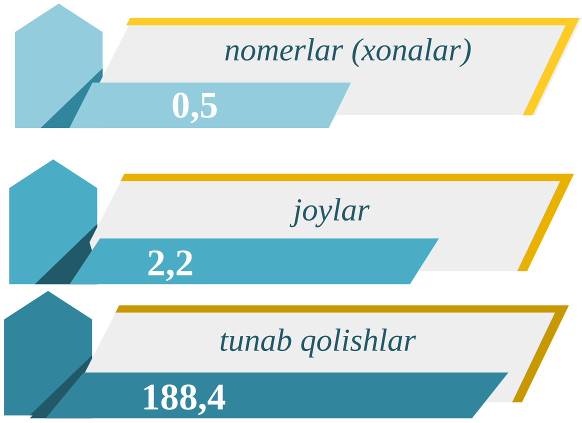

2023-yilda shaxslarni ixtisoslashtirilgan joylashtirish muassasalariga joylashtirish faoliyatining asosiy ko‘rsatkichlari

2023-yil davomida **15,4 ming** kishi ixtisoslashtirilgan joylashtirish muassasalariga joylashtirildi, ulardan **99,4 %** i O‘zbekiston fuqarolari, **0,6 %** MDH ga a’zo davlatlar fuqarolari bo‘ldi.

Joylashtirilgan shaxslar soni

Ixtisoslashtirilgan joylashtirish muassasalariga joylashtirilgan shaxslardan **7,6 ming** kishi davolovchi va sog‘lomlashtiruvchi muolajalar maqsadida, **7,8 ming** kishi ta’til, bo‘sh vaqt va dam olish maqsadida kelgan.

Sayohat maqsadida kelgan shaxslarni joylashtirish, *ming kishi*

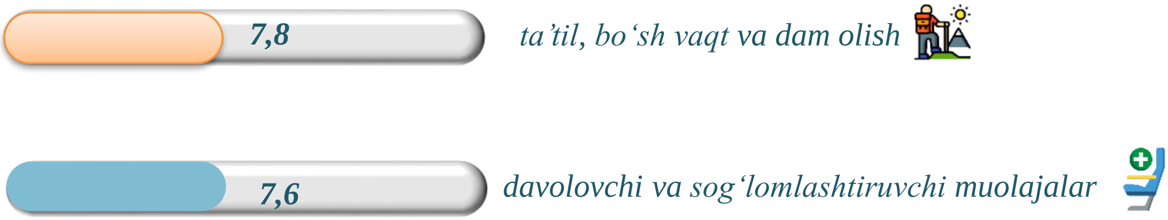

2023-yilda individual joylashtirish muassasalari obyektlari faoliyatining asosiy ko‘rsatkichlari

2023-yil davomida **7** ta individual joylashtirish muassasalari obyektlari faoliyat ko‘rsatgan bo‘lib, ulardan **85,7%** i mehmon uylari va **14,3 %** i o‘tov lagerlari ulushiga to‘g‘ri keldi.

Individual joylashtirish muassasalari, *birlik*

6
mehmon uylari

1
o‘tov lagerlari

Tumanlar bo‘yicha individual joylashtirish muassasalari soni, *birlik*

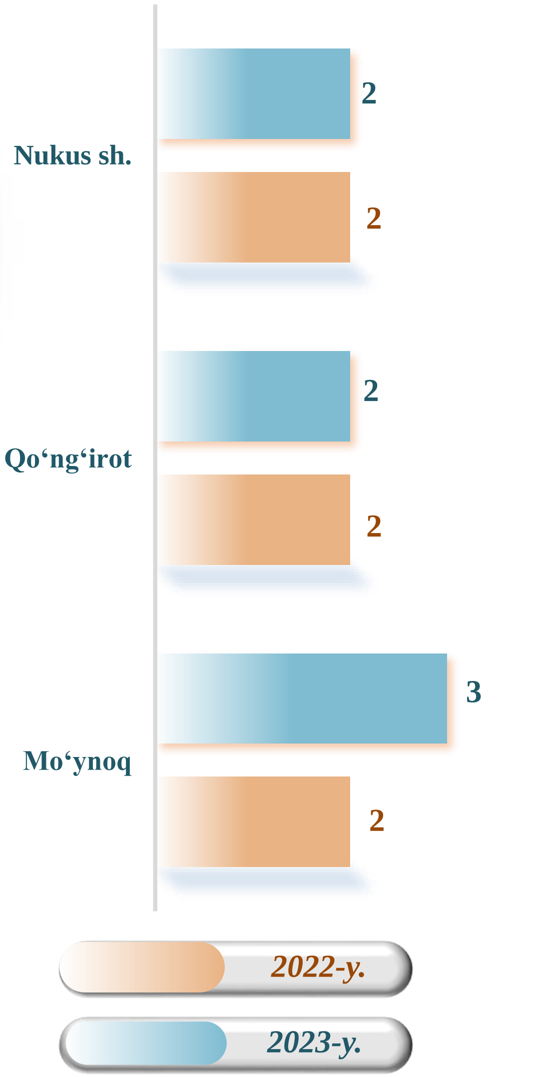

Xonalar

***40** ta xonalar*
***115** ta joylar*

Tunab qolishlar ***5,5** ming birl.*

**Yuridik shaxs maqomiga ega bo‘lgan dala hovlilar*

2023-yilda shaxslarni individual turar joylarga joylashtirish faoliyatining asosiy ko‘rsatkichlari

2023-yil davomida individual turar joylarga **4,1 ming** kishi joylashtirildi, ulardan **34,1 %** i O‘zbekiston fuqarolari, **53,7 %** i xorijiy davlatlar fuqarolari va **12,2 %** i MDH ga a’zo davlatlar fuqarolari bo‘ldi.

Joylashtirilgan shaxslar soni

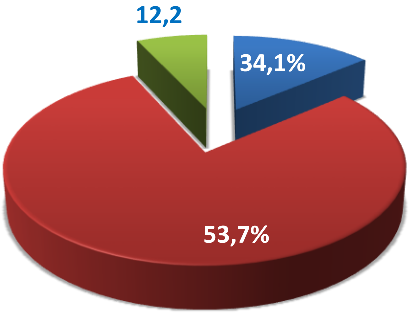

O‘zbekiston fuqarolari **1,4** *ming kishi*

Xorijiy davlatlar fuqarolari **2,2** *ming kishi*

MDH davlatlar fuqarolari **0,5** *ming kishi*

Individual turar joylarga joylashtirilgan shaxslardan **0,2 ming** kishi ta’til, bo‘sh vaqt va dam olish maqsadida, **3,2ming** nafari ish yuzasidan va kasbga oid maqsadlarda, **0,4 ming** nafari transit, **0,3 ming** nafari boshqa shaxsiy maqsadida kelgan.

Sayohat maqsadida kelgan shaxslarni joylashtirish, *ming kishi*

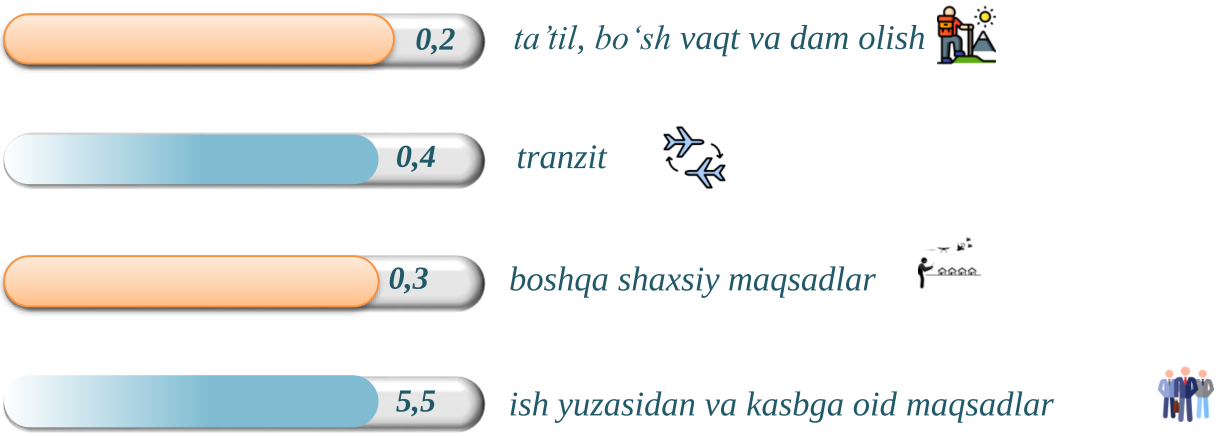

2023-yilda boshqa joylashtirish muassasalari faoliyatining asosiy ko‘rsatkichlari

2023-yilda boshqa joylashtirish obyektlari soni **2** tani tashkil etib, shundan **50 %** i Nukus shahrida va **50%** i Qo‘ng‘irot tumanida faoliyat ko‘rsatgan. **2023-** yilda boshqa joylashtirish obyektlaridan **2** tasini xostellar tashkil etdi,

Tumanlar bo‘yicha boshqa joylashtirish vositalari soni, *birl.*

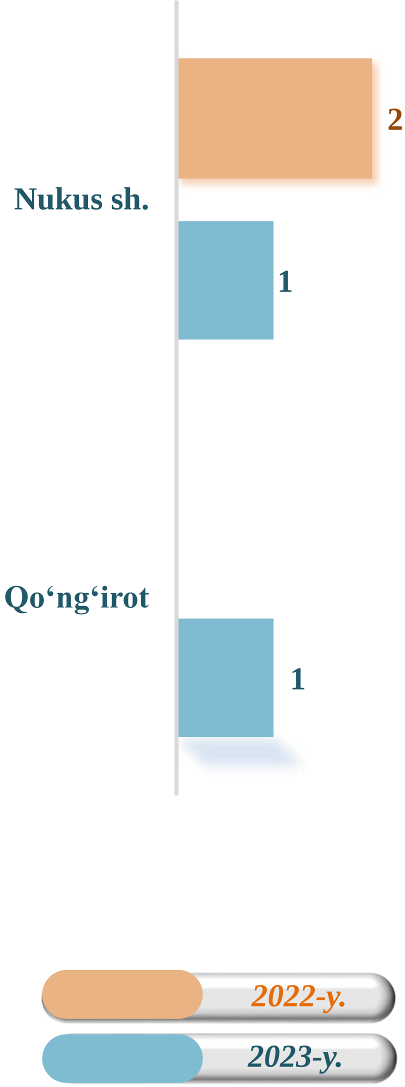

Boshqa joylashtirish vositalari, *birl.*

2 **xostellar**

Xonalar

xonalar **17**

joylar **40**

tunab qolishlar **1401**

2023-yilda boshqa turar joylarga shaxslarni joylashtirish faoliyatining asosiy ko‘rsatkichlari

2023-yil davomida **276** kishi boshqa turar joylarga joylashtirildi, ulardan **13,8 %** i O‘zbekiston fuqarolari, **6,9 %** i MDHga a’zo davlatlar fuqarolari va **79,3 %** i xorijiy davlatlar fuqarolari bo‘ldi.

Joylashtirilgan shaxslar soni

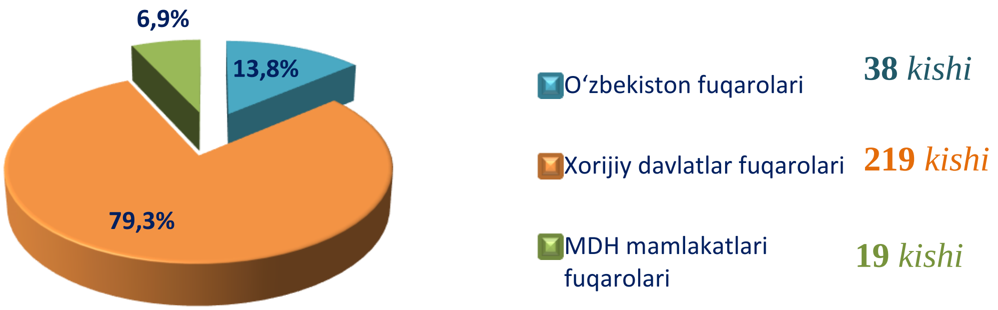

Boshqa turar joylarga joylashtirilgan shaxslardan **84** kishi ta’til, bo’sh vaqt va dam olish maqsadida, **138** nafari ish yuzasidan va kasbga oid maqsadlarda, **17** nafari do‘stlar va qarindoshlardan xabar olish va **37** nafari boshqa shaxsiy maqsadida kelgan.

Sayohat maqsadida kelgan shaxslarni joylashtirish, *kishi*

Statistikaga oid eslatmalar

Turizm – jismoniy shaxsning doimiy yashash joyidan, vaqtinchalik yashash joyidan (joyidagi) manbalardan daromad olish bilan bog‘liq faoliyat bilan shug‘ullanmasdan chiqib ketishi (sayohat qilishi).

Kirish turizmi kiruvchi sayyohlik safari davomida ushbu mamlakatdagi norezident mehmonning faoliyatini o‘z ichiga oladi. Chiqish turizmi ko‘rilayotgan mamlakatdan tashqarida doimiy yashovchi mehmonning chiqish yoki ichki turistik sayohati doirasidagi faoliyatini o‘z ichiga oladi.

Turist – vaqtinchalik yashash uchun biron bir mamlakatga (joyiga) yigirma to‘rt soatdan o‘n ikki oygacha bo‘lgan muddatda vaqtinchalik yashash uchun, daromad olish bilan bog‘liq faoliyat bilan shug‘ullanmasdan, yoki kamida ma’lum bir muddatga vaqtincha yashash uchun borgan jismoniy shaxs.

Mehmon (ziyoratchi) – boshqa davlatga o‘z kasbiy faoliyatidan daromad olishdan boshqa maqsadni ko‘zlab kelgan shaxs.

Do‘stlar va qarindoshlarni ziyorat qilish – ushbu turkumga qarindoshlar yoki do‘stlarni ziyorat qilish kabi faoliyatlar kiradi; to‘ylarda, dafn marosimlarida yoki boshqa oilaviy tadbirlarda qatnashish; kasal yoki qariyalarga qisqa muddatli g‘amxo‘rlik va boshqalar.

Ta’lim va kasbiy tayyorgarlik – ushbu toifaga ish beruvchilar yoki boshqa tashkilotlar/shaxslar tomonidan to‘lanadigan qisqa muddatli kurslarda qatnashish, maxsus o‘quv dasturlarini tamomlash yoki kurslarda ma’lum ko‘nikmalarga ega bo‘lish, jumladan, pullik o‘qish, til o‘rganish, kasbiy yoki boshqa maxsus kurslar, ta’tillar va hokazolar kiradi.

Davolanish va sog‘lomlashtirish muolajalari – ushbu toifaga shifoxonalardan, poliklinikalardan, sanatoriyalardan va tibbiy-ijtimoiy muassasalardan keyingi tibbiy yordam ko‘rsatish xizmatlarini olish, dengizga va boshqa kurortlarga tashrif buyurish, shuningdek, tibbiy maslahat asosida tibbiy yordam olish uchun boshqa ixtisoslashtirilgan muassasalar kiradi. Tibbiy asbob-uskunalar va xizmatlardan foydalangan holda kosmetik jarrohlik.

Ishga doir va kasbiy maqsadlar – ushbu toifaga yakka tartibdagi tadbirkorlar va xodimlarning faoliyati, agar ularda mamlakatda yoki tashrif buyurilgan joyda resident ishlab chiqaruvchi bilan aniq yoki nazarda tutilgan mehnat munosabatlari belgilari bo‘lmasa, shuningdek investorlar, tadbirkorlar va boshqalar faoliyati kiradi.

Press-relizlarni tayyorlash uchun mas’ul:
Ijtimoiy soha statistikasi bo‘limi

Qoraqalpog‘iston Respublikasi
statistika boshqarmasi

www.qrstat.uz

Tel: +99861 222-79-83